První květen! Slunný, teplý!
Dřív to býval lásky čas,
teď místo něj leden, únor
s masopustem jsou to zas.

Lidstvo má teď jiné snahy,
k jiným cílům směřuje,
v květnu se teď všecko jiné
jen ne láska pěstuje.

Továrníci, jimž je blahem
jenom peněz hrabání,
pro pár grošů na štrajk, v bídu
dělníky své vyhání.

Na druhé pak straně zase
lidem pro vyražení
oznamují z pouhé lásky
"maličké" jen zdražení.

Oni toho potřebují,
neboť v brzku nastoupí
s celou svojí famelií
cestu k břehům Evropy.

Jejich zdraví také žádá
toho obveselení,
však jsou věru za tu zimu
ubožáci sedření.

Vždyť oni dřou nejen sebe,
dřou i svoje dělníky,
pak dřou také obecenstvo —
toť přec úkol veliký!

Cesta stojí jen pár tisíc,
platí je sic neradi,
však dělníci přičiní se,
v brzku jim to nahradí.

Marné smiřování.

Soudce: Rozmyslete si, Trnko, než vynesu rozsudek. Snad váš soused **Smolka** neminil tím "oslem" vás — vždyť je ve Chlumně více Trnků, a možná tedy —

Žalobce: **Ne, ne, pane soudce. Já jsem ten osel, a nikdo jinej!**

Snadná pomoc.

Manželka učitelova: Muži, už s tebou nelze vydržet, co z té školy domů blech nataháš!

Manžel: **Ale ženuško, toť dá rozum, že devadesát dětí přinese něco blech do školy.**

Manželka: **Tedy jim zakaž, aby takové věci do školy nenosily!**

Domorodý protinožec.

"Matinko, **kdo jsou to protinožci?**"

"Jak bych ti to řekla — to jsou lidé, žijící na druhé straně zeměkoule, víš ti jdou spat, když my už vstáváme."

"A to je náš tatínek taky protinožec?"

Dobrý obchod.

Vyhodili pana Hrádka —
kam pak by se hrabal —
že udělal u "Vondráčků"
přesolidní kraval.
Když byl venku ten pan Hrádek,
— řvali ještě hosti —
shledával on "mobilár" svůj
a rovnal si kosti.
"Neplatil jsem — napil jsem se —"
řekl, když se okouk',
a zasmál se, když zveď k tomu
ještě — nový klobouk,
"Sláva! Na zdar!" křičel vítěz
ze zápasu s "obry".
"Pití zdarma, — klobouk nový:
toť obchod přec dobrý!"

Pozorní posluchači.

Ředitel hospodářské školy měl kdesi přednášku o zužitkování půdy. Přes to, že toto thema bylo důležité, nepřekáželo občanům, aby se dali do karet. Dopálen jsa, praštil ředitel poznámkami a zvolal: "To přestává všechno, já se zde namáhám, abych vás povznesl, a — vy zde hrajete taroky, jako by nic."

Nejbližší hráč: "No bodejť, budu hráti barvy, když mám patnáct taroků v ruce.

Kubelíkova ženitba.

Tato divná "komposice"
hudebníkům v oči bije:
on psán do "Cis", ona do "Trans" —
bude-li v tom harmonie?

Potentáti jezdí, plují,
nové svazky navazují,
Proč?! Že dnes na jižním nebi
černá mračna se stahují
jak zlověstní bouřliváci.
Nikdo nechce jak kůl v plotě
státi sám v té nejistotě —
nevíť nikdo, hrom kde bací.

Plesové rozmluvy.

Matka (k dceři): "Tančí přece s tím pánem s větším ohněm, vždyť je to velitel hasičů, co si o tobě pomyslí?"

Neočekávaný výsledek.

Žebrák: "Darujte mi, milostpane, maličkost. Nemám nikoho, bratří ani sester, ani dětí, ani přátel —"

Milostpán: "A to ještě žebráte To jste na tom líp než já. Hned se mi klid'te!"

Grand-sport synů naší doby.

Jedni — ti, co nemají léta —
s vášní cumlají cigareta.
Druhým, sotva "koza" dána,
láska heslem — sport 'kopaná'.
Třetí sladí existenci
secesí neb dekadencí.
A ti, kdož jsou syti hrami,
utíkají — s princeznami.

Bumbalovy trampoty.

Kdybych pil dnes jenom 1,
darmo v hrdle choutky zvednu.
Kdybych 2 si povinšoval,
darmo bych se rozčiloval.
Kdybych 3 chtěl vypít v ráně,
snad bych ani neměl na ně!

Naivní.

Děvčátko táže se, vidouc kdesi v panorámě srostlá dvojčata: "A jsou to opravdu bratři?"

Stravník: "Ne, paní Kropenatá, takovou husu jsem ještě nejedl — vždyť ji nelze ani ukousnouti. To asi byla nějaká stará potvůrka!"

Boardingbosska: "Není možná, vždyť měla takové dobré oči."

Kejklíř (při představení v hostinci): "Pánové a dámy! Nyněko je na řadě: Kdo si přeje zmizet?"

Pepé: "Millione, kéž by tak nechal zmizet sklepníka! Já bych pak zmizel už sám!"

Husák volá na husy:
"Utíkejte, holky!
K návsi v letu divokém
ženou se dvojkolky!
Jezdec jako bez ruky
přejede vám přes krky,
zničí vaše vnady!...
Hajdy — už jsou tady!"

"Ale ale, pane, jak jste se mohl tolik opít, že nemůžete ani na nohou stát!"

"To jsou.... rozumy! Dyž jsem ....při pití seděl, jak jsem....měl vědět, dovedu-li...ještě stát?"

Zaplať pán bůh, že nastalo
zas chladnější povětří!
V hrdle tolik nepráhne teď —
za pivo se ušetří.

Kdo chce mnoho mluviti, musí též mnoho vyslechnouti.

Trpělivost přináší růže. Kdyby nosila bufty, mnohý člověk rád by byl trpěliv.

Když si baba vede jako muž, jest to odporné, ale neodpustitelné jest, je-li muž babou.

Zločiny dětí množí se tak, že pomalu bude muset míti každý už ke křtinám vysvědčení zachovalosti!

Lidé jsou zli.

Měšťák: "Řekněte mi, ještě se tady tak perete, jako před deseti lety, když jsem tu posledně byl?"

Domácí: "Ah, dejte pokoj! Všecko už pominulo! Dnes už byste tady kamarádství mezi lidmi marně hledal."

Skrývačka.

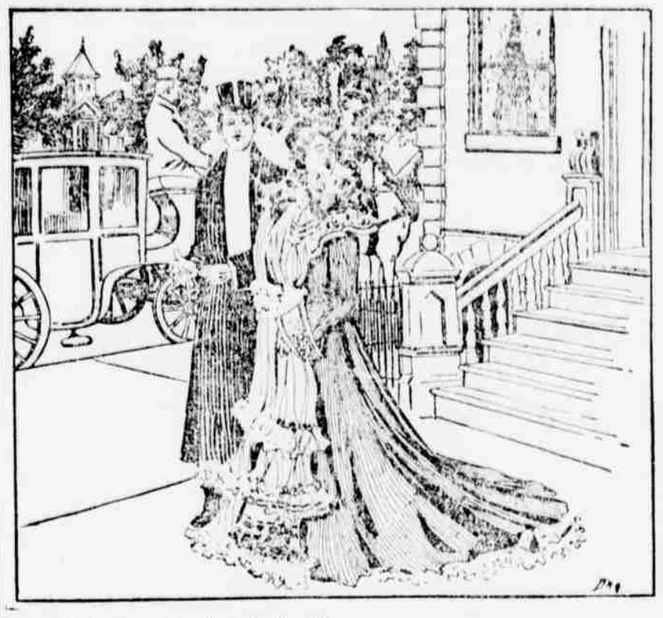

"Neslyšíš mňoukat kočku?"
"Slyším, ale nevidím ji."

Ztracená peněženka

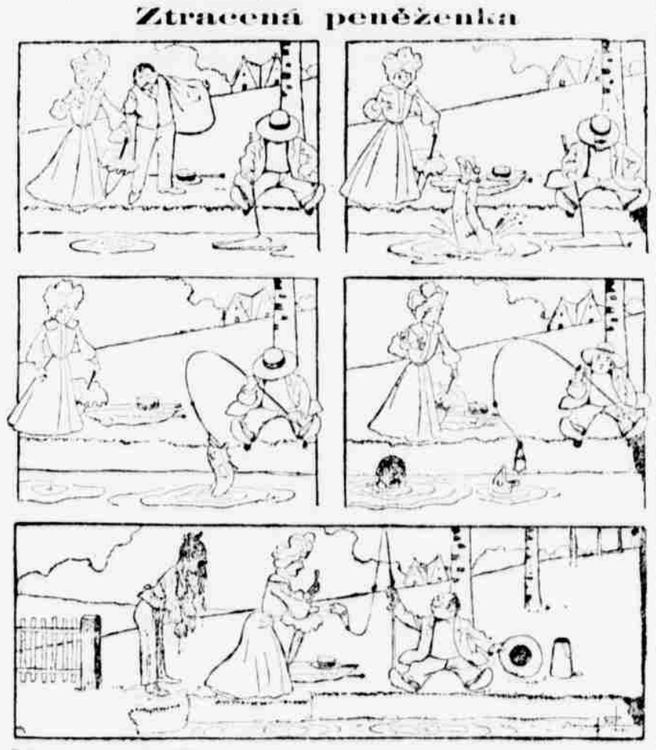

aneb: Co nedoved milenec, to dokázal rybář přec.

Zkrátka a moudře.

Dáma: "Když jste tedy požádal o mou ruku, musím vám říci, že je třeba, abyste odložil mnohé dosavádní své zvyky. Ku příkladu: kouření, pití piva, hry kulečníku, karty, chození do hospody. Víte ještě o něčem, čeho byste se chtěl odříci?" Pán: "Ach, ovšem!" Dáma: "A to jest?" Pán: "Vaši ruky. Poroučím se!"

O ženách, pro ženy.

Nedávno byla v jednom zdejším anglickém časopisu uveřejněna odpověď na otázku: "Může býti žena trvale šťastnou s mužem, jenž je o 10, 15, nebo dokonce 20 roků mladší, než ona?" Na otázku tu bylo v dotyčném listě přisvědčeno kladně a uvedeny tam byly některé známé případy jako Madame de Stael, Diana Marie Murloch a jiné. Ale příklady tyto týkají se žen skvělých vlastností duševních, jsou to pouhé výminky z pravidla, o němž nás poučuje každodenní zkušenost' životní. Také asi do rodin, kde stará žena s mladým mužem šťastně žila, nikdy se nevplížil ani stín bídy. Kdyby se tak bylo stalo, jistě by bylo ihned po lásce. Trvale štěstí jen ve velmi řídkých případech v nerovném manželství se ubosti. Nejenom že ženy pravidelně mnohem rychleji stárnou než muži, ale žena, která o celá desetiletí je starší než její muž, musí mu v jeho snahách býti pouze na překážku. Není pochyby, že je mnoho žen, které v podletí svého života rozkvétají plnou krásou těla i ducha, tak že se do nich snadno zamiluje i mladík, ale květ ten brzy opadá, a podzim i zima razem se dostavují.

* * *

Jedna otázka řídí většinou jednání moderní ženy a sice: "Co to mu lidé řeknou?" Samy ženy, které dovedou pozorovati sebe i jiné, doznávají, že tato otázka má vliv na sedm osmin z činů žen. Mínění lidí jest metlou, před kterou se třesou tisícové žen. Nežijeme tak, jak bychom žíti chtěli, ale řídíme se pravidly, o nichž se domníváme že našimi spoluobčanami nebudou kritisována a odsuzována. Stavíme své domy s tímto pocitem a také dle toho je zařizujeme. Hotovíme šaty své pro oči a úsudek světa a naše dítky také podle toho šijeme. Vychováváme se způsobem, o němž víme, že je chybným; ale, kdyby jsme dělali jinak: "Co pak by tomu řekli lidé?" Neztotožňujeme se s tím neb onim hnutím proto, poněvadž je to naše přesvědčení, nebo že srdce k tomu nás táhne, nýbrž poněvadž "jiní to dělají a my musíme". Tuto závislost na úsudku cizím si přecasto ani neuvědomujeme, ale musíme ji poznati, když city a myšlénky své důkladně zkoumáme. Chodíme na návštěvy k lidem, pro něž necítíme žádného zájmu; činíme to jen proto, by se zdálo nezdvořilým, kdybychom k nim nešli; raději dopustíme se neupřímnosti a ještě horších přečinů, jen aby se o nás neřeklo, že jsme nezdvořilými.

* * *

Boháči mohou si dovoliti různých věcí, které chudasům jsou nedostižitelnými. O pohodlí a zábavu jest postaráno pro ně všude — i v nemocnicích. Paní Belmont Tiffanyová, která se nalezá v jisté soukromé nemocnici v New Yorku, kde se zotavuje po operaci na "appendicitis", má u své postele telefon a krátí si dlouhou chvíli tím, že celé hodiny po telefonu mluví se svými přítelkyněmi. Baví se, jako by seděla někde "při kafíčku".

* * *

Je dobře býti laskavým a ochotným, ale i v tom osvědčuje se pravidlo, že všeho mnoho škodí. Hlavně mezi dámami se laskavost a ochotnost přehání. Dobře vychovaná malá dívka se učí, že má, když kamarádkou je požádána, dáti jí kousek svého koláče a cukru, že má ochotně posloužiti svým přítelkyním i lidem cizím. A tak to jde stále, až se z ní stane žena, tu ochotně půjčuje noviny, peníze, vzorky na šaty i nádobí kuchyňské, zkrátka všechny možné i nemožné věci. A jakých se jí dostane za to díků? Po většině velmi špatných. Často vidíme, jak takoví ochotní lidé jsou využitkováni a že právě ženy v tom se nejlépe vyznají. Noviny a knihy buď se nevrátí, nebo se vrátí ve stavu velmi bídném. Stane se také často, že dotyčná s určitostí tvrdí, že knihu již dávno odevzdala a tím ještě obviňuje půjčovatelku ze zapomětlivosti; kuchařské recepty zmizí, vzorky na šaty přijdou nazpět zmuchlané a zkažené. — Také s udílením dobré rady musíme býti opatrni. Ti, kdož o ni žádají, obyčejně chtějí slyšeti pouze takovou radu, která jest jim příjemná. A když skutečně někdy cizí rady poslechnou, tu také svalují na rádce veškerou zodpovědnost. Není účelem těchto řádků, aby laskavost a ochota byly se světa vyhlazeny. Naopak. Těm, kteří se dožadují laskavosti od jiných a odvdečují se za ni kritisováním nebo nesvědomitým využitkováním, chceme poukázati na staré přísloví: "Co nechceš, aby ti jiní činili, nečiň ty jim". Nic není bezcilo než laskavá ochota mezi přáteli, nic je více dohromady nespojuje. Od svých přátel člověk může laskavosti očekávati, ano může ji žádati. Ale musí se zároveň naučiti, ji nezneužívati. Kdyby to všichni lidé uměli, tu by přátelské svazky byly mnohem pevnější.

Vlašťovky.

Chaloupka stará, útulná, jako bývá kreslena v dětských pohádkách. Nad síňkou dlouhá dřevěná pavlač, tu a tam již vyspravovaná a uprostřed trámem podepřena. Malý dvoreček, kousek zahradky se starou nakloněnou jabloní, a pod jabloní dřevěná sedačka.

Z chaloupky vyšla stařenka, v každé ruce opelichaný hrnek s květinami.

"Kam pak to nesete, Dražková?" volala sousedka z vedlejší chaloupky.

"Pořád se mi zdá, že ty naše "kytky" tlačí se na sklo okna, jako by chtěly taky na sluníčko."

Postavila květináče na zídku, kam jarní slunko se opíralo, a šla pro jiné. A snesla sem všecko, co tak mívají venkovští lidé v květináčích za okny. Rozmarinu, muškát, voskovku, fuksii, šalvěj, fialu. Samé květiny, které jsou zvyklý žíti i bez vody, když se na ně nějaký týden zapomene.

"Tady se vyhřejte!"

A stařenka vešla do světnice, přinesla stoličku a usedla před síňkou s nějakým "zašíváním".

Byla to vybledlá a již chatrná kazajka jejího muže. Je teplo, dědeček odhodí burnus a bude chtít do práce něco lehčího. Dražková vloni na podzim uklidila tu kazajku s úmyslem, že ji schová, až sem přijde nějaký světem jdoucí a že mu ji podaruje, protože kazajka nestála už za správku — ale dnes za správku přece stojí.

Včeličky bzučely v teplém vzduchu, pěnkavy na jabloni jako by musely dnes všecko přezpívat, co umějí, nad hlavou Dražkové něco zasvištělo a mladý kocour, jež se vedle ní vyhříval na sukni, vzchopil se a upřel mlsně své žluté oči na místo, kde pavlač byla trámem podchycena.

Dražková zvedla hlavu.

"Naše vlašťovičky jsou tu!" zvolala a párek lesklých vlašťovek, jež seděly na hřebu zaraženém ve trámě při starém hnízdě, vzchopily se, zaštěbetaly a jako šipky uletly přes střechu vedlejší chloupky. Kocourovy vytřeštěné oči je sledovaly.

"Naše vlašťovky se vrátily!" těšila se tařenka, "a ty mi je nebudeš plašit, rozumíš?" pohrozila na kocoura, "to jsou naše vlašťovičky."

Zase to zasvištělo vzduchem a obě vlašťovky se vrátily. Jedna zůstala seděti na hřebu, druhá vklouzla do hnízda, obrátila se, a lesklá její hlavička vyhlížela z hnízda. A rozpovídaly se, rozštěbetaly se.

Všecko tu bylo jim známé, ta chaloupka, babička, hnízdečko pod pavlačí, jen ten mladý kocourek jim byl cizí. Oči s nich nespouštěl.

"Nebojte se ho, vlašťovičky," rozhovořila se s nimi stařenka, "to je takový mladý blázen. Jak živ vás neviděl. Dědeček jej přinesl v zimě ze mlýna. Starého kocoura "Drápka" už nemáme. Brzy po tom, když jste od nás odletěly, ztratil se nám, jako když jej do vody hodí. Ještě dědeček povídal, že snad "Drápek" vydal se za vámi na cestu, aby vám nikdo neublížil. Byl to dobrý kocour. Na sta myší pochytal, i kunu jednou rozsápal, ale ptáčkům neublížil. Ztratil se nám. Ale já říkám, že nikde jinde nepřišel ze světa, než u Pešulů. Vlákali jej tam, zabili a snědli. Jsou to poloviční cikáni. — Nu, až se dědeček večer vrátí z práce, ten se potěší, až mu řeknu, že naše vlašťovičky už přišly a že dnes už nocehují pod naší střechou."

Jako by jí rozuměly, štěbetaly vlašťovky. Ta v hnízdě stále otáčela hlavičku sem a tam, druhá mezi povídáním zobáčkem protahovala a urovnávala lesklá černá péra křídel. Kotě vyskočilo Dražkové na klín, aby lépe vidělo na neznámé ptáky, oči jeho sledovaly každý pohyb vlašťovek a jazýček jeho často neprozřetelně přejel mu po pysku.

Jen se těš!

Dražková až neměla chuti k práci. Jen se díval na ty útlé vlašťovky a přála si, aby jim rozuměla, o čem si rozprávějí.

"Moje dušičky zlaté! — jakou pouť jste musily vykonati! — Kdyby člověk jen jednu takovou pouť vykonal, bude o tom s chlubou vyprávěl po celý život svůj. A vy rok co rok podnikáte tu pouť. A přece o člověka postarano vším na jeho cestě, a vy o hladu na těch malinkých křídlech musíte se přenésti přes hory a doly, přes obrovskou beznadějnou pláň mořskou, bez oddechu, bez spánku. Bylo vás tu na tisíce, až se střecha našeho kostelíka černala, když jste se tu loni v podzimku slétly, abyste se uradily a odpočinuly na tu dalekou cestu — zdali pak jste všecky šťastně doletěly? Sotva. Dědeček můj říkal, že Taliani jsou horší než dravá zvěř, že chytají unavené vlašťovky, ubíjí je a jedí. Mnoho vás asi zahynulo na cestě a nyní zase sotva asi jste doletěly všecky. Moje robátka malá. Člověka to tak dojímá, ta přítulnost vaše. Jsme jen chudí lidé, nuzně živí, ničeho vám nemůžeme dáti než ten ždíbec místečka pro hnízdo pod spuchřelou pavlačí a vy nás máte tak rády a rok co rok se vracíte. Mezi lidmi je to jinak. Rodiče dají dětem vše, co mají, poslední groš a ty děti celý rok ani nepřijdou se zeptat, zdali starý tatík s matkou jsou dosud na živu. Malé vlašťovičky naše! — Zas už nám tu bude veseleji, že jste s námi. Vychovaly jste si tu dvě děti, odvedly jste je odtud do teplých krajů, zdali pak jsou ty děti vaše na živu? A kde se usadily? Měly jste je taky přivésti, vždyť je tu místa dosti pod naší pavlačí. Zrovna nad hnízdečkem vašim jest prkno již vyšlapané, spuchřelé. Kdybyste věděly, co se náš dědeček namozolil, aby prkno vyspravil a přece aby vám hnízdečkem nepohnul. Bál se, že byste nám uletěly, až byste viděly, že hnízdečko je poškozeno. A v zimě, když tu hvízdal mráz a všude všecko zaváto sněhem, okoupali tu často vrabci a měli sto chutí vlézti do vašeho prázdného hnízda, aby v noci nezmrzli, ale dědeček je vždy zahnal. Aby si šli do svého hnízda, tamhle ve větvích topolů nebo v kalenci střechy, hnízdečko vaše, že vám nesmějí rozcuchat, utrženci."

Vlašťovky jakoby rozuměly té řeči. Švecholily, povídaly si, pochvalovaly si. A babička jim vyprávěla, co věděla. Jako dětem. Malá Anička, babiččina vnučka, která tu bývala den co den u babičky na návštěvě, odstěhovala se s rodiči tam do toho havířského kraje u Biliny, ta černá slepička, která tu běhávala po dvorečku, zalezla jednou na loubí do slámy, nemohla se dostat ven a tam zahynula — ten nezvedený Franta z vedlejší chaloupky, který vždy házel kamením po ptácích učí se v továrně a přijde domů jen jednou za týden, a u Vránků že letos v zimě hořelo a celá ta římsa, pod níž bylo asi dvacet hnízd vlašťovčích, spadla, tak že jejich vlašťovičky budou musit svá hnízda stavět znova.

Když vlašťovka, která seděla na hřebu, důkladně pročesala své peříčko, skočila na vyschlé hliněné hnízdo, vklouzla ku své družce do hnízda a nyní otvorem hnízdečka vynořily se vedle sebe dvě útlé hlavičky a povídání a švecholení nebylo konce.

Babička dokončila a uklidila práci, odnesla do světnice květiny ve vyhřátých hrncích, kocourovi, který stále se olizoval a pokukoval po vlašťovčím hnízdě, ještě jednou dal napomenutí, aby si nechal zajít chuť a dal si pozor na kožich, a chystala dědečkovi večeři.

S nastalým večerem vrátil se Dražek domů.

"Máme tu hosty, dědečku."

"Nu?"

"Naše vlašťovičky dnes přišly. Před chvílí se tam skulily na nocleh."

Dědeček vyšel před síň a díval se na hnízdo.

Vidět nebylo nic, ale v hnízdečku švecholilo to tichounkou nekonečnou ukolébavkou. A dědeček by tu byl naslouchal dlouho do noci, jakoby se chtěl dopátrati, o čem ti dva malí poutníčkové jejich si vyprávějí. Snad se těší, jak srdečně byli uvítáni.

Kocourek zkusil, zdali by se mu podařilo vyšplhati se po vztyčeném trámci ku hnízdu.

Ale dědečkova čepice dopadla mu rázně na hřbet.

"Ty lotře!"

A po večeři vzal dědeček kocoura a zavřel ho na noc do sklípku. Aby neopakoval svůj pokus.

Ráno si starý Dražek přivstal. Vzal si pořiz a hoblík a uhladil trámec tak, aby ani nejostřejší drapy kočičí nedovedly se tu zachytit. A ještě udělal zkoušku. Vysadil kocoura na trámec, přinutil jej, aby se držel. Pak ho pustil. Ale kocour sjel po trámci dolů jako po skle.

Nyní byl dědeček upokojen.

Po snídani vzal dědeček konev s vodou, polil za cestou tvrdou hlínu, kde vlašťovky z celé dědiny braly materiál pro správku svých hnízd, a vesele se ubíral do práce.

Vypovědí-li játra službu, nastane nadouvání, zácpa, bolení hlavy, žloutenka, žlučnatost' a vyrážky. Severovy Pilulky pro játra působí jako právě kouzlo. Cena 25c, poštou 27c.